

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Historia e teoría da literatura dramática
DISCIPLINA	Literatura Dramática II
TITULACIÓN	Titulación Superior en Arte Dramática
ESPECIALIDADE	Escenografía
ITINERARIO	
CURSO	2º
CRÉDITOS ECTS	3
CARÁCTER	
DEPARTAMENTO	
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Carmen Abizanda Losada.
DOCENTES	Nome e apelidos: Carmen Abizanda Losada. Horario titorías: https://esadgalicia.com/curso-escolar/ Despacho: D4 Contacto: carmenabizanda@edu.xunta.es
DESCRICIÓN	Estudo dos principais textos e autores relevantes do período da literatura dramática universal considerado, atendendo ao momento histórico en que se crearon, ao seu contido, forma e xénero e tendo en conta a especificidade das competencias do perfil profesional do/da escenógrafo/a.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Competencias básicas adquiridas na materia de Teoría e análise Dramática e tamén na Literatura Dramática I. É necesario ter aprobada a Literatura Dramática I para ser avaliado na Literatura Dramática II.
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☐ Inglés ☐
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.

X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.	
X7	Valorar a Arte Dramática como unha actividade integrada na sociedade e na cultura galegas, coas que comparte obxectivos e retos.	
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE		
EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.	
EE6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.	
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA		COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Lectura comprensiva e analítica dos textos das épocas correspondentes.		T8, X3, EE5, EE6
2. Comprensión dos factores sociais, estéticos e literarios que sustentan as creacións dramáticas de cada autor.		T2, X6
3. Identificación dos autores e movemento, distinguindo os trazos singulares das súas obras e os discursos dramáticos vinculados.		T2, T8
4. Desenvolvemento da capacidade crítica aplicada á lectura e valoración das creacións literarias.		T8, X3
5. Expresión precisa e técnica das propias ideas en relación cos textos, tanto oralmente como por escrito.		T1, T8, EE6
6. Análise comparativa de textos, da mesma corrente ou de correntes diferentes, e de manifestacións artísticas diversas.		T15, T14,
7. Dominio da metodoloxía de investigación bibliográfica, incorporando as novas tecnoloxías e facendo un uso adecuado das mesmas.		T3, X1
8. Interpretación da obra dramática de xeito aplicado á especialidade de escenografía.		X5, EE5, EE6
9. Participación activa en presentacións e debates, defendendo con rigor as súas ideas propias, fomentando o respecto e a escoita das ideas alleas.		EE5, T8, X3, T9, X7
10. Estimulación da autonomía de traballo e o interese persoal polas materias tratadas.		T1, EE6, T2, X1, X7
4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Literatura dramática universal do século XIX. O camiño da dramaturxia dende o Romanticismo ata a vangarda.	1.1. O Romanticismo. Novidades escenográficas. 1.2. Realismo e Naturalismo. 1.3. O Simbolismo. 1.4 As vangardas	10h.
2. A aportación dos novos autores á creación dramática universal do século XX.	2.1. Pirandello e a crise do personaxe. 2.2. O teatro épico de Brecht. Concepción espacial. 2.3. Teatro cerimonia. 2.4. O absurdo e o seu reflexo na creación. Ionesco, Beckett e Adamov. 2.5. O existencialismo. Sartre e Camus. 2.6. A dramaturxia psicoloxista americana. Arthur Miller, Tennessee Williams e Eugene O'Neill. 2.7. Teatro documento. Peter Weiss.	10h.
3. A escena española no	3.1. Valle-Inclán e García Lorca: a renovación teatral española.	15h.

século XX. A renovación dramática de Valle-Inclán e García Lorca. A posguerra e ditadura e os novos dramaturgos. Espazo escénico e a literatura.	3.2. Dramaturxias do exilio español: María Zambrano, Max Aub e José Ricardo Morales. 3.3 Posguerra e ditadura. 3.3.1 Alfonso Sastre. 3.3.2 Buero Vallejo. 3.3.3 Francisco Nieva. 3.4 Os novos dramaturgos. 3.4.1 A xeración do 75. Sanchis Sinisterra, José Luis Alonso de Santos e Ignacio Amestoy 3.4.2 A xeración dos 90. Angélica Lidell, Juan Mayorga e Rodrigo García.		
4. A literatura galega última. Un desenvolvemento no tempo.	4.1 O grupo Abrente. Manuel Lourenzo, Euloxio R. Ruibal e Roberto Vidal Bolaño. 4.2 Autores dos oitenta. Xesús Pisón e Gustavo Pernas. 4.3 A xeración dos noventa. Cándido Pazó e Raúl Dans.	10h.	
TOTAL SESIÓNS		45h.	
5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	5		5
Exposición maxistral	16		16
Exposición práctico-teórica			
Práctica individual			
Práctica colectiva	16		16
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias (Lectura e análise individual).		45	45
Outros			
Titorías individuais	2		2
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	5h 30m		5h 30m
Actividades de avaliación. Revisión	30m		
TOTAL	45	45	90
PORCENTAXE	50%	50%	100%
6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE			
Actividades	Descrición		
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado así como presentar a materia.		
Exposición maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de traballo e aspectos básicos para o debate co fin de proporcionar na aula os contidos conceptuais mínimos da disciplina.		
Lectura e análise individual	Interpretación persoal e rigurosa dos textos de lectura obrigatoria. O alumno deberá tomar nota dos aspectos e impresións que lle suxira a lectura co obxectivo de reflexionar sobre eles e de utilizalos para a posta en común.		

	Debe, ademais, ter especialmente en conta o análise dos elementos de significación do texto proposto polo docente para a súa lectura.	
Posta en común colectiva na aula	O alumno deberá mostrar as súas percepcións con respecto as pezas lidas e con respecto os contidos concretos que presente o docente.	
Traballos práctico-teóricos de creación (Traballos de aula).	A partir do material teórico o alumno deberá desenvolver traballos prácticos que redunden nun mellor aproveitamento dos coñecementos adquiridos e tamén dos autores estudados.	
Actividades de avaliación	O alumno deberá ser avaliado polos traballos de aula, polas análises semanais das pezas obrigatorias a partir das notas de lectura, por un traballo de análise sobre unha delas e por un comentario crítico sobre a mesma.	
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA		
Tutorías	Os alumnos contan cunha tutoría de cinco horas semanais, sen perxuízo de que se fagan encontros co profesor cando o alumno así o requira. O profesor tamén estará en contacto con eles a través do enderezo electrónico.	
Corrección e comentarios	Os alumnos poderán contrastar os seus análises co profesor todas as semanas. Cada unha delas traballarán sobre unha peza distinta do periodo da literatura obxeto de estudo, contrastándola con outras pezas do mesmo autor o de outros do mesmo movemento.	
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8. 1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Aqueles alumnos que teñan dereito a avaliación continua deberán presentar os traballos prácticos de aula, os traballos individuais e máis grupais e un comentario crítico acompañado dun análise previo sobre unha das pezas de obrigatoria lectura. O alumno deberá presentar na data marcada un diario coas notas que individualmente tomou da lectura das obras. Valorarase especialmente a participación activa na clase e nos debates que xurdan das análises das pezas obrigatorias. Obras de lectura obrigatoria: - <i>Woyzeck</i> de Büchner. - <i>Un inimigo do pobo</i> de Ibsen. - <i>A señorita Xulia</i> de Strindberg. - <i>A gaivota</i> de Chekhov. - <i>A intrusa</i> de Maeterlink. - <i>Salomé</i> de Oscar Wilde. - <i>Ubú roi</i> de Alfred Jarry. - <i>Madre Coraxe e os seus fillos</i> de Brecht. - <i>Esperando a Godot</i> de Beckett.	T1, T2, T3, T8, T9, T14, T15, X1, X3, X5, X6, X7, EE5, EE6	70%

<p>-<i>Calígula</i> de Camus. -<i>Un tranvía chamado desexo</i> de Tennessee Williams. -<i>Así que pasen cinco años</i> de García Lorca. -<i>El retablo de la avaricia, la lujuria y la muerte</i> de Valle-Inclán. -<i>A tumba de Antígona de María Zambrano/San Juan</i> de Max Aub. -<i>Teatro ignorado de Otero Pedrayo</i>. (<i>A Intrusa</i> de Maeterlinck verémola a mesma semana que <i>Salomé</i> de Oscar Wilde, do mesmo xeito que Valle-Inclán e García Lorca estudaranse xuntos. Os alumnos elixiran en dous grupos entre o texto de María Zambrano e o de Max Aub),</p> <p>Aqueles estudantes que non teñan superada algunha das probas necesarias para aprobar a materia, deberán. Realizar un exame na data e hora da convocatoria ordinaria . Terase en conta a participación e a actitude na clase de xeito que contará na nota final.</p>	<p>T1, T8, T15, X1, X5</p>	<p>30%</p> <p>Total: 100%</p>
<p><u>Descrición sintética:</u></p> <p>Ejercicios teórico-prácticos de aula</p> <p>Análise e exposición oral na aula sobre as pezas dramáticas co apoio das notas tomadas polo alumno durante a lectura.</p> <p>Análise e comentario crítico dunha peza de obrigada lectura</p>	<p>X1, X5, X7, T15, EE5, EE6</p> <p>T1, T2, T6, T9, X1, X3, X6, X7</p> <p>T1, T2, T3, T8, T14, X3, X6, X7</p>	<p>20%</p> <p>25%</p> <p>25%</p>

Actitude e participación	T1, T8, T15, X1, X5	30%
Calquera copia de materia sacada da rede ou de calquera outro soporte sen facer referencia explícita da súa procedencia implicará o suspenso na materia.		
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Na convocatoria de xullo o alumno deberá examinarse dos contidos aos que se refire o temario e tamén deberán contestar a preguntas sobre as pezas obrigatorias. Ademais deberá presentar ao docente o día do exame un comentario crítico sobre cada unha das pezas. Quen non supere a avaliación ordinaria terá que realizar este exame e presentar eses traballos.	T1, T2, T3, T8, T9, T14, T15, X1, X3, X5, X6, X7, EE5, EE6	100%
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Os estudantes que perdan o dereito a avaliación continua por ausentarse máis dun 10% das horas da materia deberán someterse a exame na convocatoria de xuño. Como en xullo, o alumno deberá entregar un comentario crítico sobre cada unha das pezas obrigatorias e tamén terá que someterse a exame. Este consistirá en preguntas sobre os contidos aos que se refire o temario e sobre as lecturas obrigatorias e tamén unha proba de lectura sobre as mesmas.	T1, T2, T3, T8, T9, T14, T15, X1, X3, X5, X6, X7, EE5, EE6	100%
9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS		
<p>REFERENCIAS BÁSICAS:</p> <p>Díez Borque, J. M^a (1988) <i>Historia del teatro español</i>. Madrid: Gredos.</p> <p>Doménech, Ricardo (2008) <i>García Lorca y la tragedia española</i>. Madrid: Fundamentos.</p> <p>Nicoll, Allardyce (1964) <i>Historia del teatro mundial</i>. Madrid: Aguilar.</p> <p>Oliva César y Torres Monreal, Francisco (1990) <i>Historia básica del arte escénico</i>. Madrid: Cátedra.</p> <p>Ruiz Ramón, Francisco (2007) <i>Historia del teatro español del siglo XX</i>. Madrid: Cátedra.</p> <p>Vieites, Manuel (Cood) (2008) <i>Literatura dramática. Unha introducción histórica</i>. Vigo: Galaxia.</p>		
<p>REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS</p> <p>Aznar Soler, Manuel (ed.) (2003) <i>Laberintos del exilio</i>. Madrid: Biblioteca del exilio.</p> <p>Canavaggio, Jean (1995) <i>Historia de la literatura española</i>. Barcelona: Ariel.</p>		

Doménech, Ricardo (ed.) (1988) *Ramón del Valle-Inclán. El escritor y la crítica*. Madrid:Taurus.
Gurpequi, José Antonio (2002) *Estudios sobre teatro en lengua inglesa*. Madrid:Hurga Fierro Editores
Hormigón, Juan Antonio (2008) *Del personaje literario-dramático al personaje escénico*. Madrid: ADE.
Leonard e Gabrielle (1996) *Panorámica del teatro español actual*. Madrid. Fundamentos.
Lorenzo Manuel e Pillado Mayor (1979) *O teatro galego*. A Coruña. Edicións do Castro
Muñoz-Alonso López, Agustín (2003) *Teatro español de vanguardia*. Madrid:Castalia.
Pavis, Patrice (1998) *Teatro contemporáneo: imágenes y voces*. Chile:Lom Ediciones.
Riquer Martín y Valverde, José María (1999) *Historia de la literatura universal*. Madrid: Gredos.
Sánchez, José Antonio (ed.) (1999) *La escena moderna*. Madrid: Akal
VV.AA (1992) *Historia de la literatura* volumen IV, V e VI. Madrid: Akal.
Vieites, Manuel (2005) *Análise e interpretación dos textos dramáticos*. Vigo: Galaxia.
Zabalbeascoa, José Antonio (1988) *Teatro contemporáneo en lengua inglesa*. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

OBSERVACIÓNS E RECOMENDACIÓNS

Calquera traballo escrito ten que manter as normas básicas de presentación, ortografía e redacción.

A copia de material sacado da rede ou de calquera outro soporte sen facer referencia explícita da súa procedencia implicará o suspenso na materia.

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a ESAD de Galicia establece unha planificación extraordinaria que se **ACTIVARÁ NO MOMENTO EN QUE A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA O DETERMINE**, atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da presente programación docente. No suposto de que se produza unha emerxencia, a presente programación non sufrirá máis modificación que a derivada da necesidade de articular unha avaliación non presencial, para o que se establecerán as adaptacións necesarias nas actividades e ferramentas de avaliación, en relación coas competencias que se indican e coa ponderación que se sinala.

Para o caso da avaliación non presencial de toda a disciplina, as ferramentas e actividades de avaliación serían as que seguen:

ACTIVIDADE 1. Exercicios teórico-prácticos de creación:

Competencias: T15, X1, X5, X7, EE5, EE6.

Ponderación: 20%

ACTIVIDAD 2. Notas de lectura das pezas que teñen carácter obrigatorio:

Competencias:T1,T2, T8, T14, X1, X3, X5, X6, X7.

Ponderación: 40%

ACTIVIDADE 3. Comentarios críticos sobre un aspecto dalgunhas das pezas obrigatorias designadas polo docente.

COMPETENCIAS: T2, T3, T8, T9, T14, T15, X1, X3, X5, X7, EE6.

PONDERACIÓN: 40%

No caso de que o tránsito se produza iniciado xa o curso escolar, o profesorado combinará a avaliación do traballo presencial do alumnado coa avaliación do traballo non presencial, determinando as ferramentas (presenciais e non presenciais) a utilizar e a ponderación das mesmas.

AS PRESENTES MEDIDAS PODERÁN SER OBXECTO DE MODIFICACIÓN EN FUNCIÓN DAS DIRECTRICES OU INTRUCIÓNS QUE POIDA FACER PÚBLICAS A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA, QUE SE COMUNICARÁN EN TEMPO E FORMA AO ALUMNADO POLAS CANLES HABITUAIS (PÁXINA WEB E CORREO ELECTRÓNICO).

